

VERWERKERSOVEREENKOMST FOCUS PO

Versienummer en versiedatum

Versie: 4.0 (27 augustus 2023)

Inleiding

Deze Verwerkersovereenkomst Focus PO is gebaseerd op de verwerkersovereenkomst zoals opgenomen als bijlage bij het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 4.0 (hierna: het Convenant)¹. Van de bepalingen in deze Verwerkersovereenkomst kan alleen schriftelijk en gemotiveerd worden afgeweken. Daarover gaat Bijlage 3, de Wijzigingenbijlage.

De nieuwe Verwerkersovereenkomst Focus PO 4.0 komt in de plaats van de voorgaande versies. De uitgangspunten van de Verwerkersovereenkomst sluiten aan bij de bepalingen in het Convenant, geven invulling aan verplichtingen op grond van de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG), en de uitgangspunten zoals onder andere in (inter)nationale beveiligingsnormen, jurisprudentie en richtsnoeren van de toezichthouder zijn aangegeven.

De Verwerkersovereenkomst Focus PO 4.0 bevat drie bijlagen:

1. In de Privacybijsluiter (Bijlage 1) wordt met name een beschrijving gegeven van de te leveren producten en/of diensten in het licht van de AVG, welke categorieën Persoonsgegevens worden Verwerkt en voor welke doeleinden.
2. In de Beveiligingsbijlage (Bijlage 2) wordt omschreven welke technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen er door de Verwerker zijn getroffen en op welke wijze de Verwerker ervoor zorg draagt dat de beveiliging een continu punt van aandacht en zorg blijft.
3. In de Wijzigingenbijlage (Bijlage 3) worden eventuele gemotiveerde afwijkingen van de tekst van de Model Verwerkersovereenkomst opgenomen.

Artikel 1: Definities	2
Artikel 2: Onderwerp en opdracht Verwerkersovereenkomst	3
Artikel 3: Rolverdeling	4
Artikel 4: Privacyconvenant	4
Artikel 5: Gebruik Persoonsgegevens	5
Artikel 6: Vertrouwelijkheid	6
Artikel 7: Beveiliging en controle	6
Artikel 8: Datalekken	7
Artikel 9: Medewerking	8
Artikel 10: Doorgifte aan derde landen buiten de Europese Economische Ruimte	9
Artikel 11: Inschakeling Subverwerker	9
Artikel 12: Bewaartermijnen en vernietiging Persoonsgegevens	10
Artikel 13: Aansprakelijkheid	10
Artikel 14: Tegenstrijdigheid en wijziging Verwerkersovereenkomst	11
Artikel 15: Duur en beëindiging	11
Artikel 16: Toepasselijk recht en geschillenbeslechting	11

¹ Informatie over het Convenant en de Model Verwerkersovereenkomst is te vinden op www.privacyconvenant.nl.

Partijen:

1. Het bevoegd gezag van <naam + rechtsvorm onderwijsinstelling>, geregistreerd onder (bevoegd gezag) administratienummer <nummer> (zoals het BRIN-nummer of RIO-nummer bij de Dienst Uitvoering Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of het KvK-nummer), gevestigd en kantoorhoudende aan <adres>, te <postcode> <plaats>, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <functie + naam>, , hierna te noemen: "**Onderwijsinstelling**"

en
2. Focus Onderwijs bv met KvK-nummer 66375975, gevestigd en kantoorhoudende Zandstraat 7, 4104 EC te Culemborg, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. W.C.J. Gijzen, hierna te noemen: "**Verwerker**"

hierna gezamenlijk te noemen: "**Partijen**", of afzonderlijk: "**Partij**"

Overwegen het volgende:

- a. Onderwijsinstelling en Verwerker zijn, op de op het voorblad van de betreffende overeenkomst vermelde datum, een overeenkomst aangegaan waarbij is overeengekomen dat Verwerker de dienst Focus PO levert aan de Onderwijsinstelling zelf en/of aan een of meerdere van de bij de Onderwijsinstelling aangesloten scholen. Deze overeenkomst (hierna: Onderliggende Overeenkomst), schriftelijk of op andere wijze afgesloten, leidt ertoe dat Verwerker in opdracht van Onderwijsinstelling Persoonsgegevens Verwerkt.
- b. Deze Verwerkersovereenkomst geldt ten aanzien van de Onderwijsinstelling zelf en, indien van toepassing, ten aanzien van de bij de Onderwijsinstelling aangesloten school dan wel scholen aan wie de dienst Focus PO op basis van de Onderliggende Overeenkomst is of in de toekomst wordt geleverd.
- c. Partijen wensen, mede gelet op het bepaalde in artikel 28 lid 3 AVG, in deze Verwerkersovereenkomst hun wederzijdse rechten en verplichtingen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vast te leggen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1: Definities

In deze Verwerkersovereenkomst wordt verstaan onder:

- a. **Attributenset**: een door Edu-K vastgestelde en gepubliceerde set Persoonsgegevens van Onderwijsdeelnemers die aanvullend op het KetenID gebruikt kunnen worden voor de toegang tot en het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen;
- b. **AVG**: de Algemene verordening gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van Persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG);
- c. **Betrokkene, Derde, Persoonsgegevens, Verwerking van Persoonsgegevens en Verwerkingsverantwoordelijke**: de begrippen zoals gedefinieerd in de AVG;
- d. **Bijlage(n)**: bijlage(n) bij de Verwerkersovereenkomst;
- e. **Convenant**: het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 4.0;

- f. Convenantpartij: een tot het Convenant toetreden Onderwijsinstelling of Verwerker;
- g. Datalek: een inbreuk in verband met persoonsgegevens, zoals bedoeld in artikel 4 sub 12 AVG;
- h. Digitaal Onderwijsmiddel: een digitaal product en/of digitale dienst waarin Persoonsgegevens van Onderwijsdeelnemers worden Verwerkt ten behoeve van het verzorgen van onderwijs, waaronder het voorbereiden, uitvoeren, evalueren en ondersteunen van het onderwijs(proces) en het begeleiden en volgen van Onderwijsdeelnemers (in hun leerproces);
- i. Edu-K: het platform als bedoeld in artikel 8 van het Convenant, of diens opvolger;
- j. Instructies: geschreven of elektronisch gestuurde aanwijzing van de Onderwijsinstelling in de hoedanigheid van Verwerkingsverantwoordelijke aan de Verwerker in het kader van haar bevoegdheden zoals geformuleerd in deze Verwerkersovereenkomst of in de Onderliggende Overeenkomst;
- k. KetenID: een pseudoniem van het persoonsgebonden nummer van een Onderwijsdeelnemer zoals bedoeld in de Regeling pseudonimisering onderwijsdeelnemers. Het KetenID wordt ook ECK ID genoemd;
- l. (Model) Verwerkersovereenkomst: deze verwerkersovereenkomst, welke als model in de bijlagen bij het Convenant is opgenomen en daarvan een integraal onderdeel uitmaakt;
- m. Onderwijsdeelnemer: een leerling of student in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs, waaronder ook speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs zoals bedoeld in de Wet op de expertisecentra, alsmede de vavo-student en de deelnemer educatie;
- n. Onderwijsinstelling: het bevoegd gezag als bedoeld in de artikelen 1 van de Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs en Wet op de expertisecentra en de instelling als bedoeld in artikel 1.1.1, sub b van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- o. Onderliggende Overeenkomst: de overeenkomst tussen (scholen die vallen onder de) Onderwijsinstelling en Verwerker, zoals omschreven in Overweging a. met inbegrip van een op basis van die overeenkomst gesloten overeenkomst tussen een Onderwijsdeelnemer en de Verwerker voor het betreffende product of de betreffende dienst;
- p. Schriftelijk: handgeschreven of gedrukte teksten, zowel in digitale als in analoge vorm;
- q. Subverwerker: de partij die door Verwerker wordt ingeschakeld als Verwerker ten behoeve van de Verwerking van de Persoonsgegevens in het kader van de Model Verwerkersovereenkomst en de Onderliggende Overeenkomst;
- r. Subverwerkersovereenkomst: een overeenkomst of andere rechtshandeling waarmee Verwerker minimaal dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming oplegt aan de door hem ingeschakelde Subverwerker als in deze Verwerkersovereenkomst aan Verwerker zijn opgelegd;
- s. Toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens: de Unierechtelijke en lidstaatrechtelijke wet- en regelgeving en/of (nadere) verdragen, verordeningen, richtlijnen, besluiten, beleidsregels, instructies en/of aanbevelingen van een bevoegde overheidsinstantie betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens, tevens omvattende toekomstige wijziging hiervan en/of aanvulling hierop, inclusief lidstaatrechtelijke uitvoeringswetten van de AVG en de Telecommunicatiewet;
- t. Toezichthoudende Autoriteit: toezichthoudende autoriteit als bedoeld in artikel 51 AVG. In Nederland is dit de Autoriteit Persoonsgegevens.
- u. Verwerker: de leverancier, waaronder de distributeur, die in opdracht van de Onderwijsinstelling Persoonsgegevens Verwerkt in het kader van levering en gebruik van een Digitaal Onderwijsmiddel;

Artikel 2: Onderwerp en opdracht Verwerkersovereenkomst

1. Deze Verwerkersovereenkomst is van toepassing op de Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst.
2. Deze Verwerkersovereenkomst vervangt eventuele Verwerkersovereenkomsten die in het verleden tussen Partijen zijn afgesloten in het kader van de onder Overweging a. bedoelde producten/diensten zoals vastgelegd in de Onderliggende Overeenkomst.
3. De Onderwijsinstelling in de hoedanigheid van Verwerkingsverantwoordelijke geeft Verwerker conform artikel 28 AVG Instructies om Persoonsgegevens te Verwerken namens de Onderwijsinstelling. De Instructies van de Onderwijsinstelling zijn onder meer omschreven in Bijlage 1 van deze Verwerkersovereenkomst. Deze opdracht en eventuele nadere Instructies worden schriftelijk verstrekt door en aan de contactpersonen van Partijen die hiertoe bevoegd zijn verklaard. Deze contactpersonen zijn opgenomen in voornoemde bijlage.
4. De Verwerker informeert de Onderwijsinstelling zo snel mogelijk indien een Instructie naar mening van Verwerker in strijd is met de AVG of andere toepasselijke wetgeving. Onderwijsinstelling is in een dergelijk geval gehouden om te beoordelen of de Instructie inderdaad in strijd is met de AVG of andere toepasselijke wetgeving, gedurende welke beoordeling Verwerker niet gehouden zal zijn de Instructie op te volgen.
5. De bepalingen uit de Verwerkersovereenkomst gelden voor alle Verwerkingen zoals opgenomen in Bijlage 1, die plaatsvinden ter uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst. Verwerker brengt Onderwijsinstelling onverwijld op de hoogte indien Verwerker reden heeft om aan te nemen dat Verwerker niet langer aan de Verwerkersovereenkomst kan voldoen.

Artikel 3: Rolverdeling

1. Onderwijsinstelling is ten aanzien van de in haar opdracht uit te voeren Verwerkingen van Persoonsgegevens de Verwerkingsverantwoordelijke. De Onderwijsinstelling heeft en houdt zelfstandige zeggenschap over (het bepalen van) het doel en de middelen van de Verwerking van de Persoonsgegevens.
2. Verwerker draagt er zorg voor dat de Onderwijsinstelling bij het sluiten van deze Verwerkersovereenkomst toereikend wordt geïnformeerd over de dienst(en) die de Verwerker verleent, en de uit te voeren Verwerkingen. De gegeven informatie stelt de Onderwijsinstelling in staat om te doorgronden welke Verwerkingen onlosmakelijk zijn verbonden met een aangeboden dienst en voor welke Verwerkingen Onderwijsinstelling gebruik kan maken van eventueel aangeboden optionele diensten.
3. In aanvulling op lid 2 en onverminderd hetgeen elders in deze Verwerkersovereenkomst is bepaald, informeert Verwerker bij het sluiten van deze Verwerkersovereenkomst de Onderwijsinstelling in Bijlage 1 over de in lid 2 bedoelde diensten, waaronder eventuele optionele diensten, en de Verwerkingen die in dat kader plaatsvinden. De in Bijlage 1 opgenomen informatie moet in begrijpelijke taal zijn beschreven, waardoor Onderwijsinstelling geïnformeerd akkoord kan gaan met de afname van deze dienst(en) en de uitvoering van de bijbehorende Verwerkingen.
4. Voor zover artikel 30 lid 5 AVG daartoe verplicht, houdt Verwerker conform artikel 30 lid 2 AVG een register bij van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die Verwerker ten behoeve van een Onderwijsinstelling verricht.
5. Onderwijsinstelling en Verwerker verstrekken elkaar over en weer alle benodigde informatie teneinde een goede naleving van de Toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens mogelijk te maken.

Artikel 4: Privacyconvenant

Partijen onderschrijven de bepalingen in het Convenant. Dit betekent dat de betreffende bepalingen – voor zover van toepassing – in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 5: Gebruik Persoonsgegevens

1. Verwerker verplicht zich om de van de Onderwijsinstelling verkregen Persoonsgegevens niet voor andere doeleinden of op andere wijze te gebruiken dan voor het doel waarvoor de gegevens zijn verstrekt of aan hem bekend zijn geworden. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van de Onderwijsinstelling en op basis van de Instructies van de Onderwijsinstelling. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden of doeleinden van derden, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling Verwerker tot Verwerking, zoals doorlevering aan een derde, verplicht. In dat geval stelt Verwerker de Onderwijsinstelling voorafgaand aan de Verwerking op basis van dat wettelijke voorschrift in kennis, tenzij de betreffende wetgeving een dergelijke kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
2. In aanvulling op lid 1 vindt de Verwerking van Persoonsgegevens met betrekking tot Digitale Onderwijsmiddelen nooit plaats voor reclaimedoeleinden of het doen van ongevraagde aanbiedingen door Verwerker.
3. De Onderwijsinstelling en Verwerker specificeren in Bijlage 1 voor welke, door de Onderwijsinstelling in de hoedanigheid van Verwerkingsverantwoordelijke vastgestelde, doeleinden Persoonsgegevens worden Verwerkt bij het gebruik van zijn product en/of dienst, welke Verwerkingen daarvoor plaatsvinden en welke categorieën Persoonsgegevens van welke Betrokkenen daarbij worden Verwerkt. De Onderwijsinstelling draagt er zorg voor dat er niet meer Persoonsgegevens dan vastgelegd in Bijlage 1 worden doorgegeven aan Verwerker.
4. Indien Verwerker, in strijd met de AVG, het doel en de middelen van de Verwerking van Persoonsgegevens bepaalt, wordt Verwerker met betrekking tot die Verwerking als Verwerkingsverantwoordelijke beschouwd.
5. Ingeval Verwerker (in dit artikellid verder te noemen: Distributeur) zich bij de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst onder andere richt op distributie van Digitale Onderwijsmiddelen, zijn de volgende bepalingen aanvullend van toepassing:
 - a. De Distributeur in de rol van Verwerker wisselt in opdracht van de Onderwijsinstelling gegevens uit met de leveranciers van leermiddelen die ten opzichte van de Onderwijsinstellingen tevens de rol van Verwerker innemen.
 - b. De Onderwijsinstelling is verantwoordelijk voor het maken en vastleggen van afspraken met iedere leverancier van leermiddelen in een Verwerkersovereenkomst.
 - c. Onderwijsinstelling vrijwaart Distributeur voor eventuele aanspraken van derden ten gevolge van het niet (tijdig) maken van Verwerkersafspraken met de leverancier van leermiddelen, en de Onderwijsinstelling vrijwaart de leverancier van leermiddelen voor eventuele aanspraken van derden ten gevolge van het niet (tijdig) maken van Verwerkersafspraken met de Distributeur.
 - d. De verantwoordelijkheid van Distributeur voor het beheer van de Persoonsgegevens gaat over vanaf het moment dat de leverancier van leermiddelen die gegevens heeft ontvangen van Distributeur.

Artikel 6: Vertrouwelijkheid

1. Verwerker garandeert dat hij alle Persoonsgegevens strikt vertrouwelijk behandelt. Verwerker zorgt ervoor dat eenieder die hij betreft bij de Verwerking van Persoonsgegevens, waaronder zijn werknemers, vertegenwoordigers en/of Subverwerkers, een geheimhoudingsplicht heeft die ten minste ziet op de Persoonsgegevens en de omstandigheden waaronder die worden Verwerkt.
2. De in lid 1 bedoelde geheimhoudingsplicht geldt niet in de hierna genoemde gevallen:
 - a. voor zover Onderwijsinstelling uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven om de Persoonsgegevens aan een Derde te verstrekken;
 - b. indien het verstrekken van de Persoonsgegevens aan een Derde noodzakelijk is gezien de aard van de door Verwerker aan Onderwijsinstelling te verlenen diensten zoals verwoord in de Onderliggende Overeenkomst; of
 - c. indien Verwerker op grond van een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling tot verstrekking verplicht is.
3. Ingeval door een Derde een beroep wordt gedaan op een wettelijke verplichting als bedoeld in lid 2 sub c, verifieert Verwerker voorafgaand aan de verstrekking de wettelijke grondslag en de identiteit van de partij die zich daarop beroept. Daarnaast stelt Verwerker – tenzij de betreffende wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt – Onderwijsinstelling onmiddellijk, voorafgaand aan de verstrekking, in kennis van de voor Onderwijsinstelling relevante informatie inzake deze verstrekking.
4. Verwerker zorgt ervoor dat de onder diens gezag en/of verantwoordelijkheid werkende personen uitsluitend toegang hebben tot Persoonsgegevens voor zover noodzakelijk voor de vervulling van hun werkzaamheden.

Artikel 7: Beveiliging en controle

1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 32 AVG dragen beide Partijen zorg voor passende technische en organisatorische maatregelen om Persoonsgegevens te beveiligen en te beschermen tegen ongeoorloofde of onrechtmatige Verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.
2. Naast de maatregelen als genoemd in artikel 32 lid 1 AVG, worden onder meer de volgende maatregelen – waar passend – genomen:
 - a. een passend beleid voor de beveiliging van de Verwerking van de Persoonsgegevens (vergelijkbaar met de toepasselijke ISO-normering en/of vergelijkbaar met het geldende Certificeringsschema informatiebeveiliging en privacy ROSA);
 - b. maatregelen om te waarborgen dat enkel geautoriseerde personen die onder gezag en/of verantwoordelijkheid van de Verwerker werken, toegang hebben tot de Persoonsgegevens die in het kader van de Verwerkersovereenkomst worden Verwerkt;
 - c. het regelen van procedures rondom het verlenen van toegang tot Persoonsgegevens waaronder een registratie- en afmeldprocedure voor toewijzing van toegangsrechten, en het in logbestanden vastleggen van gebeurtenissen betreffende gebruikersactiviteiten, uitzonderingen en informatiebeveiligingsgebeurtenissen. De Onderwijsinstelling wordt in de gelegenheid gesteld om deze logbestanden periodiek te controleren.
3. In Bijlage 2 worden de afspraken tussen Partijen vastgelegd over de in lid 1 en 2 bedoelde passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

4. De Onderwijsinstelling en Verwerker gebruiken in het kader van de toegang tot en het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen (indien beschikbaar) uitsluitend het KetenID en de toepasselijke Attributenset bij alle Onderwijsdeelnemers die kunnen beschikken over het KetenID. Indien een van de Partijen aangeeft dat dit redelijkerwijs niet van haar kan worden geveerd, dient dit voldoende gemotiveerd te worden vastgelegd in Bijlage 3.
5. Beide Partijen dragen er zorg voor dat zij de eigen getroffen beveiligingsmaatregelen periodiek evalueren en aanscherpen, aanvullen of verbeteren voor zover de eisen of (technologische) ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.
6. De Verwerker stelt in goed overleg met de Onderwijsinstelling deze in staat om effectief te kunnen voldoen aan haar wettelijke verplichting om toezicht te houden op de naleving door de Verwerker van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen alsmede op de naleving van de in artikel 8 genoemde verplichtingen ten aanzien van Datalekken.
7. In aanvulling op de voorgaande leden heeft Onderwijsinstelling te allen tijde het recht om, in overleg met de Verwerker en met inachtneming van een redelijke termijn, de naleving van Toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens, de Verwerking van Persoonsgegevens in relatie tot de Onderliggende Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst, waaronder de door Verwerker genomen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, te (doen) controleren middels een audit:
 - a. Partijen spreken in onderling overleg af dat de audit wordt uitgevoerd door een door één van de Partijen, na goedkeuring door de andere Partij, in te schakelen onafhankelijke gecertificeerde externe deskundige die een derdenverklaring (TPM) afgeeft.
 - b. De auditor verstrekt het auditrapport alleen aan Partijen.
 - c. Partijen maken onderling afspraken over de omgang met de uitkomsten van de audit.
 - d. Partijen kunnen in onderling overleg afspreken dat, aan de hand van een geldige (inter)nationaal erkende certificering of een gelijkwaardig controle- of bewijsmiddel, een reeds uitgevoerde audit en daaruit afgegeven derdenverklaring gebruikt kunnen worden. Onderwijsinstelling wordt in dat geval geïnformeerd over de uitkomsten van de audit.
 - e. Partijen komen overeen dat de kosten van een audit als bedoeld in sub a voor rekening komen van de Onderwijsinstelling, tenzij uit de audit (grote) gebreken blijken, die aan Verwerker kunnen worden toegerekend. In dat geval treden Partijen in overleg over de verdeling van de kosten van de audit.

Artikel 8: Datalekken

1. Beide Partijen hebben een passend beleid voor de omgang met Datalekken.
2. Indien Onderwijsinstelling of Verwerker een Datalek bij de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst of van deze Verwerkersovereenkomst vaststelt, dan zal deze de andere Partij daarover zonder onredelijke vertraging informeren, zodra zij of hij kennis heeft genomen van dat Datalek. Verwerker verstrekt in geval van een Datalek alle relevante informatie aan Onderwijsinstelling met betrekking tot het Datalek, waaronder informatie over eventuele ontwikkelingen rond het Datalek, en de maatregelen die de Verwerker treft om aan zijn kant de gevolgen van het Datalek te beperken en herhaling te voorkomen.
3. In aanvulling op lid 2 informeert Verwerker de Onderwijsinstelling onverwijld indien een vermoeden bestaat dat een Datalek waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen zoals bedoeld in artikel 34 lid 1 AVG..

4. Verwerker stelt bij een Datalek de Onderwijsinstelling in staat om passende vervolgstappen te (laten) nemen ten aanzien van het Datalek. Verwerker dient hierbij aansluiting te zoeken bij de bestaande processen die Onderwijsinstelling daartoe heeft ingericht, voor zover deze aan Verwerker bekend zijn gemaakt. Partijen nemen zo spoedig mogelijk alle redelijkerwijs benodigde maatregelen om (verdere) schending of inbreuken betreffende de Verwerking van de Persoonsgegevens, en meer in het bijzonder (verdere) schending van de Toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens, te voorkomen of te beperken.
5. In geval van een Datalek voldoet Onderwijsinstelling aan eventuele wettelijke meldingsplichten.
6. Partijen zullen te goeder trouw in onderling overleg afspraken maken over de redelijke verdeling van de eventuele kosten die verbonden zijn aan het voldoen aan de meldingsplichten.
7. Partijen documenteren alle Datalekken in een (incidenten)register, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met Persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de genomen corrigerende maatregelen.
8. Over incidenten met betrekking tot de beveiliging, anders dan een Datalek, informeert de Verwerker de Onderwijsinstelling conform de afspraken zoals beschreven in Bijlage 2.

Artikel 9: Medewerking

1. Verwerker verleent Onderwijsinstelling medewerking bij het nakomen van de op Onderwijsinstelling in de hoedanigheid van Verwerkingsverantwoordelijke rustende verplichtingen op grond van de AVG en andere Toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens, waaronder, maar niet beperkt tot:
 - a. het, voor zover redelijkerwijs mogelijk, vervullen van de plicht van Onderwijsinstelling om aan verzoeken van de in hoofdstuk III van de AVG vastgelegde rechten van de betrokkene binnen de wettelijke termijnen te voldoen, zoals een verzoek tot inzage, rectificatie, wissing of beperking van de verwerking van Persoonsgegevens;
 - b. het uitvoeren van controles en audits zoals bedoeld in artikel 7 van deze Verwerkersovereenkomst;
 - c. het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB/DPIA) en een eventuele daaruit voortvloeiende verplichte voorafgaande raadpleging van de Autoriteit Persoonsgegevens;
 - d. het voldoen aan verzoeken van een Toezichthoudende Autoriteit of een andere overheidsinstantie;
 - e. het (voorbereiden van) onderzoeken (naar), beoordelen en melden van Datalekken zoals bedoeld in artikel 8 van deze Verwerkersovereenkomst.
2. Een klacht of verzoek van een Betrokkene of een verzoek of onderzoek van een Toezichthoudende Autoriteit met betrekking tot de Verwerking van de Persoonsgegevens, wordt door Verwerker, voor zover wettelijk is toegestaan, onverwijld doorgestuurd naar Onderwijsinstelling, die verantwoordelijk is voor de afhandeling van het verzoek of de klacht.
3. Partijen brengen, onverlet het bepaalde in artikel 7 lid 7 sub e, artikel 8 lid 6 en artikel 13 lid 3, elkaar voor in redelijkheid verleende bijstand geen kosten in rekening. In het geval dat één van de Partijen kosten in rekening wil brengen, brengt deze Partij de andere Partij hiervan vooraf op de hoogte.

Artikel 10: Doorgifte aan derde landen buiten de Europese Economische Ruimte

1. Verwerker is uitsluitend gerechtigd tot doorgifte van Persoonsgegevens aan een derde land buiten de Europese Economische Ruimte (EER) of aan een internationale organisatie indien Onderwijsinstelling daarvoor specifieke schriftelijke toestemming heeft gegeven, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling Verwerker tot doorgifte verplicht. In dat geval stelt Verwerker Onderwijsinstelling voorafgaand aan de doorgifte schriftelijk op de hoogte van deze bepaling, tenzij de betreffende wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
2. Indien na toestemming van Onderwijsinstelling Persoonsgegevens worden doorgegeven aan derde landen buiten de EER of aan een internationale organisatie zoals bedoeld in artikel 4 sub 26 AVG, dan zien Partijen erop toe dat dit alleen plaatsvindt conform wettelijke voorschriften en eventuele verplichtingen die in dit verband op Onderwijsinstelling rusten. Indien van toepassing staat in Bijlage 1 bij deze Verwerkersovereenkomst een opgave van de derde landen waar, of internationale organisaties door wie, de Persoonsgegevens worden Verwerkt. Daarbij wordt tevens aangegeven op welke wijze is voldaan aan de voorwaarden op basis van de AVG voor doorgifte van Persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties.
3. Als voor de doorgifte naar een derde land buiten de EER gebruik wordt gemaakt van een door de Europese Commissie goedgekeurd modelcontract (standard contractual clauses), dan moeten er indien nodig voldoende aanvullende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat het niveau van bescherming van de Persoonsgegevens tijdens en na de doorgifte gelijkwaardig is aan het beschermingsniveau binnen de EER. Deze maatregelen moeten worden beschreven in Bijlage 1.

Artikel 11: Inschakeling Subverwerker

1. Onderwijsinstelling geeft Verwerker door ondertekening van deze Verwerkersovereenkomst toestemming tot het inschakelen van Subverwerkers, van wie de identiteit en vestigingsgegevens zijn opgenomen in Bijlage 1.
 2. Tijdens de duur van de Verwerkersovereenkomst licht Verwerker Onderwijsinstelling in over een voorgenomen toevoeging van een nieuwe Subverwerker of wijziging in de samenstelling van de bestaande Subverwerkers, waarbij Onderwijsinstelling de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen bezwaar te maken. De bezwaartermijn bedraagt 6 weken volgend op schriftelijke inlichting aan Onderwijsinstelling over de voorgenomen toevoeging of wijziging.
 3. Verwerker is verplicht iedere Subverwerker via een overeenkomst of andere rechtshandeling minimaal dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming op te leggen als in deze Verwerkersovereenkomst aan Verwerker zijn opgelegd. Verwerker zal op verzoek van Onderwijsinstelling afschriften verstrekken van deze Subverwerkersovereenkomsten, of van de relevante passages uit de Subverwerkersovereenkomst of een andere overeenkomst of een andere bindende rechtshandeling tussen Verwerker en de door deze overeenkomstig artikel 11 lid 1 van deze Verwerkersovereenkomst ingeschakelde Subverwerker.
-

Artikel 12: Bewaartermijnen en vernietiging Persoonsgegevens

1. Onderwijsinstelling informeert Verwerker in Bijlage 1 adequaat over (wettelijke) bewaartermijnen die van toepassing zijn op de Verwerking van Persoonsgegevens door Verwerker. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens niet langer dan overeenkomstig deze bewaartermijnen.
2. Onderwijsinstelling verplicht Verwerker om de in opdracht van Onderwijsinstelling Verwerkte Persoonsgegevens bij de beëindiging van de Verwerkersovereenkomst binnen een door Partijen gezamenlijk overeengekomen termijn terug te (doen) leveren aan de Onderwijsinstelling en/of te (doen) vernietigen, tenzij de Persoonsgegevens langer bewaard moeten worden, zoals in het kader van een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke verplichting, dan wel op verzoek van de Onderwijsinstelling.
3. Verwerker bevestigt Onderwijsinstelling Schriftelijk dat vernietiging van de Verwerkte Persoonsgegevens als bedoeld in lid 2 heeft plaatsgevonden. De Onderwijsinstelling kan op eigen kosten een controle laten uitvoeren of vernietiging heeft plaatsgevonden.
4. Verwerker ziet erop toe en waarborgt dat ook alle Subverwerkers die betrokken zijn bij de Verwerking van de Persoonsgegevens, de Persoonsgegevens (laten) terugleveren en/of vernietigen na het verstrijken van bewaartermijnen dan wel de termijn voor het terugleveren en/of vernietigen zoals bedoeld in lid 2.

Artikel 13: Aansprakelijkheid

1. Partijen kunnen afspraken over aansprakelijkheid die voortvloeit uit deze Verwerkersovereenkomst, opnemen in de Onderliggende Overeenkomst of in een andere overeenkomst of regeling tussen Partijen.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen Partijen geen beroep doen op een aansprakelijkheidsbeperking die is opgenomen in de Onderliggende Overeenkomst of een andere tussen Partijen bestaande overeenkomst of regeling, in geval van een door één van de Partijen ingestelde:
 - a. verhaalsactie op grond van artikel 82 AVG; of
 - b. schadevergoedingsactie uit hoofde van deze Verwerkersovereenkomst, indien en voor zover de actie bestaat uit verhaal van een aan de Toezichthoudende Autoriteit betaalde geldboete die geheel of gedeeltelijk toerekenbaar is aan de andere Partij.
3. Het bepaalde in dit artikel laat onverlet de rechtsmiddelen die de aangesproken Partij op grond van de geldende wet- of regelgeving ter beschikking staan. Het bepaalde in lid 2 sub b geldt onverminderd het bepaalde in artikel 14 lid 2.
4. Iedere Partij is verplicht de andere Partij zonder onnodige vertraging op de hoogte te stellen van een (mogelijke) aansprakelijkstelling of (het voornemen om over te gaan tot) het opleggen van een bestuurlijke boete door de Toezichthoudende Autoriteit, beide in verband met deze Verwerkersovereenkomst. Iedere Partij is in redelijkheid verplicht de andere Partij informatie te verstrekken en/of ondersteuning te verlenen ten behoeve van het voeren van verweer tegen een (mogelijke) aansprakelijkstelling of (het voornemen tot) een boete, zoals bedoeld in de vorige volzin. De Partij die informatie verstrekt en/of ondersteuning verleent, is gerechtigd om eventuele redelijke kosten dienaangaande in rekening te brengen bij de andere Partij. Partijen informeren elkaar zoveel mogelijk vooraf over deze kosten.
5. De Partij (hierna de "Benaderde Partij") die door de Toezichthoudende Autoriteit in kennis is gesteld van het voornemen om over te gaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete (verder: "Voornemen tot handhaving") in verband met deze Verwerkersovereenkomst, zal:
 - a. in het verweer tegen het Voornemen tot handhaving rekening houden met de redelijke belangen van de andere Partij;
 - b. de andere Partij in redelijkheid in de gelegenheid stellen om haar zienswijze met betrekking tot het Voornemen tot handhaving aan de Benaderde Partij te geven, en
 - c. geen schikkingsvoorstel van de Toezichthoudende Autoriteit accepteren, of afstand doen van een rechtsmiddel tegen het Voornemen tot handhaving, of een boete, zonder hierover eerst de andere Partij te consulteren.

Artikel 14: Tegenstrijdigheid en wijziging Verwerkersovereenkomst

1. In het geval van tegenstrijdigheid tussen de bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst en de bepalingen van de Onderliggende Overeenkomst, zijn de bepalingen van deze Verwerkersovereenkomst leidend.
2. Indien Partijen bij het afsluiten van deze Verwerkersovereenkomst van de artikelen in de Model Verwerkersovereenkomst willen afwijken, of deze willen aanvullen, dan worden deze wijzigingen en/of aanvullingen door Partijen beschreven en gemotiveerd in een overzicht dat als Bijlage 3 aan deze Verwerkersovereenkomst wordt gehecht. Het bepaalde in dit lid geldt niet voor aanvullingen en/of wijzigingen van de Bijlagen 1 en 2.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 lid 2 wordt bij belangrijke wijzigingen in het product en/of de (aanvullende) diensten na het afsluiten van deze Verwerkersovereenkomst, die van invloed zijn op de Verwerking van de Persoonsgegevens zoals beschreven in Bijlagen 1 en 2, de Onderwijsinstelling, alvorens zij de wijzigingen aanvaardt, in begrijpelijke taal door de Verwerker geïnformeerd over de consequenties van deze wijzigingen. Onder belangrijke wijzigingen wordt in ieder geval verstaan: de toevoeging of wijziging van een functionaliteit die kan leiden tot een uitbreiding van de te Verwerken Persoonsgegevens en die gevolgen kan hebben voor de door Onderwijsinstelling vastgestelde doeleinden waarvoor de Persoonsgegevens worden Verwerkt. Deze wijzigingen zullen in Bijlage 1 of Bijlage 2 worden opgenomen.
4. Wijzigingen in de artikelen van de Verwerkersovereenkomst na het afsluiten van de Verwerkersovereenkomst kunnen uitsluitend in gezamenlijkheid en schriftelijk tussen Partijen worden overeengekomen.
5. In het geval enige bepaling van deze Verwerkersovereenkomst nietig, vernietigbaar of anderszins niet afdwingbaar is of wordt, blijven de overige bepalingen van deze Verwerkersovereenkomst volledig van kracht. Partijen zullen in dat geval met elkaar in overleg treden om de nietige, vernietigbare of anderszins niet afdwingbare bepaling te vervangen door een uitvoerbare alternatieve bepaling. Daarbij zullen Partijen zoveel mogelijk rekening houden met het doel en de strekking van de nietige, vernietigde of anderszins niet afdwingbare bepaling.

Artikel 15: Duur en beëindiging

1. De looptijd van deze Verwerkersovereenkomst is gelijk aan de looptijd van de tussen Partijen gesloten Onderliggende Overeenkomst, inclusief eventuele verlengingen daarvan.
2. Deze Verwerkersovereenkomst eindigt van rechtswege bij de beëindiging van de Onderliggende Overeenkomst. Totdat de Persoonsgegevens door de Verwerker zijn teruggeleverd en vernietigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, blijft de Verwerker ervoor zorgen dat de artikelen van deze Verwerkersovereenkomst worden nageleefd.

Artikel 16: Toepasselijk recht en geschillenbeslechting

1. De Verwerkersovereenkomst en de uitvoering daarvan worden beheerst door Nederlands recht.
2. Alle geschillen die tussen Partijen ontstaan in verband met de Verwerkersovereenkomst, worden voorgelegd aan de rechter die bevoegd is verklaard in de Onderliggende Overeenkomst. Is in de Onderliggende Overeenkomst geen rechter bevoegd verklaard, dan is de rechter bevoegd in de plaats waar Onderwijsinstelling gevestigd is.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend,

Onderwijsinstelling,

Verwerker,

Zie voorblad

Naam: zie voorblad
Functie: zie voorblad
Datum: zie voorblad

Naam: **W.C.J. Gijzen**
Functie: algemeen directeur
Datum: 27 augustus 2023

Bijlage 1: Privacybijsluiter
Bijlage 2: Beveiligingsbijlage
Bijlage 3: Wijzigingenbijlage

BIJLAGE 1: Privacyverklaring Focus PO 4.0

A. Contactgegevens

Voor vragen of opmerkingen over deze Privacyverklaring of de werking van dit product en/of deze dienst, kunt u terecht bij de algemeen directeur Focus PO, dhr. W.C.J. Gijzen, te bereiken via info@focuspo.nl.

B. Versienummer en versiedatum

Versie: 4.0 (1 november 2023)

C. Algemene informatie

Naam product en/of dienst	Focus PO
Naam Verwerker en vestigingsgegevens	Focus Onderwijs bv
Link naar Leverancier (website/URL)	www.focuspo.nl
Link naar productpagina (website/URL)	www.focuspo.nl
Beknopte uitleg en werking product en/of dienst	Focus PO is een onderwijsplan- en volgsysteem voor het primair onderwijs met diverse abonnementsvormen.
Doelgroep (po/vo/(v)so/mbo)	Primair Onderwijs
Gebruikers (Onderwijsdeelnemers/ ouders/verzorgers/medewerkers)	Medewerkers van een Onderwijsinstelling

D. Omschrijving specifieke producten en/of diensten

Producten en/of diensten en bijbehorende Verwerkingen die een onlosmakelijk onderdeel vormen van het aangeboden product en/of de aangeboden dienst.

Omschrijving product en/of dienst	Bijbehorende Verwerking(en)
Instellingen > Mijn gegevens	<ol style="list-style-type: none">Opslag en wijziging:<ul style="list-style-type: none">van gegevens schoolcontactpersoon als accounthouder (naam, e-mail, telefoonnummer).van gegevens onderwijsinstelling (naam, brin, bestuursnummer, vestigingsadres, eventueel factuuradres en opmerkingenveld).contactpersonen AVG (bestuur, school, Focus Onderwijs).abonnementskeuze.Inzage in het aantal leerlingen waarvoor data wordt verwerkt (per maand).
Instellingen > Import	<ol style="list-style-type: none">Inzicht in synchronisatie leerling- en opbrengstgegevens.Initiatie en beëindiging van data-import van Digitale Onderwijsleermiddelen:<ul style="list-style-type: none">ParnasSysESISBoomBureau ICEDiataal
Instellingen > Toegang	<ol style="list-style-type: none">Opslag, wijziging en verwijdering van gebruikers met of zonder beheerrechten.Aanpassen frequentie 2FA.

Aanvullende optionele producten en/of diensten en bijbehorende Verwerkingen zijn afhankelijk van de gekozen abonnementsvorm. Deze abonnementsvormen en de bijbehorende Verwerkingen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Verwerkingen*						
Niveau	School	Leerling	Diverse niveaus			
Verwerkingstype	Instellen en wijzigen	Verzamelen en wijzigen	Bewerken (automatisch)	Presenteren	Vergelijken	Exporteren
Abonnementvorm						
Focus PO 3-8 (basis)	<ul style="list-style-type: none"> Doelgroepen Schoolambities 	<ul style="list-style-type: none"> Toetsgegevens (niet wijzigbaar) 	<ul style="list-style-type: none"> Omrekenen naar vix 	<ul style="list-style-type: none"> Toetsoverzichten 	<ul style="list-style-type: none"> Normen, schoolweging, -ambities 	<ul style="list-style-type: none"> Groepsoverzicht
Focus PO 1-2	<ul style="list-style-type: none"> Regulier schoolaanbod Thematisch schoolaanbod Jaarplanning thema's Format leerlingrapporten 	<ul style="list-style-type: none"> Thematisch leerlingaanbod Beheersing van leerdoelen Notities bij leerdoelen Tekst, foto's, observaties in leerlingrapport 	<ul style="list-style-type: none"> Omrekenen naar leerdoelscore 	<ul style="list-style-type: none"> Groei-overzicht Leerlingoverzicht Groepsoverzicht Overdracht 2 > 3 	<ul style="list-style-type: none"> Kalender- en schoolmaandleeftijd 	<ul style="list-style-type: none"> Regulier schoolaanbod Thematisch schoolaanbod Leerlingoverzicht Groepsoverzicht Overdracht 2 > 3 Leerlingrapport (voor ouders)
Focus PO 1-8 (volledig)	Al het bovenstaande					
	<ul style="list-style-type: none"> Schoolaanbod leerlijnen Schooleigen leerlijnen Gebruikte lesmethodes Jaarplanning blokplannen 	<ul style="list-style-type: none"> Inschatting leervaardigheid 				
Combi Focus PO 1-2 & Focus PO 3-8 (basis)	Zie Focus PO 1-2 en Focus PO 3-8 (basis)					
	<ul style="list-style-type: none"> Schoolaanbod leerlijnen Schooleigen leerlijnen Gebruikte lesmethodes Jaarplanning blokplannen 	<ul style="list-style-type: none"> Inschatting leervaardigheid 				
Focus PO META	-	<ul style="list-style-type: none"> Toetsgegevens (niet wijzigbaar) 	<ul style="list-style-type: none"> Omrekenen naar vix 	-	<ul style="list-style-type: none"> Normen, schoolweging, -ambities Bestuursweging 	<ul style="list-style-type: none"> Scholenoverzicht vix-scores Scholenoverzicht referentieniveaus
Focus PO data	-	<ul style="list-style-type: none"> Toetsgegevens (niet wijzigbaar) 	<ul style="list-style-type: none"> Omrekenen naar vix 	-	-	-

* Deze tabel kan aan wijziging onderhevig zijn. Eventuele wijzigingen per abonnementsvorm zijn te raadplegen via onze website.

E. Doeleinden voor het verwerken van Persoonsgegevens

Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van Digitale Onderwijsmiddelen door Onderwijsinstellingen vindt plaats ten behoeve van het verzorgen van onderwijs, waaronder het voorbereiden, uitvoeren, evalueren en ondersteunen van het onderwijs(proces) en het begeleiden en volgen van Onderwijsdeelnemers (in hun leerproces). Hieronder staat aangegeven welke meer specifieke doeleinden van toepassing zijn op het product of de dienst. In onderstaande tabel is uitgegaan van het meest volledige abonnement van Focus PO. Afhankelijk van de abonnementsvorm kan een aangekruist onderdeel op het betreffende abonnement niet van toepassing zijn.

Doeleinde	Aankruisen indien van toepassing op product of dienst
de opslag van leer- en toetsresultaten	X
het terugontvangen door de Onderwijsinstelling van leer- en toetsresultaten	X
de beoordeling van leer- en toetsresultaten om leerstof en toetsmateriaal te kunnen verkrijgen dat is afgestemd op de specifieke leerbehoefte van een Onderwijsdeelnemer	X
analyse en interpretatie van leer- en toetsresultaten	X
het kunnen uitwisselen van leer- en toetsresultaten tussen Digitale Onderwijsmiddelen	X
de indeling en aanpassing van roosters	X
het bijhouden van persoonlijke (waaronder medische) omstandigheden van een Onderwijsdeelnemer en de gevolgen daarvan voor het volgen van onderwijs	
het begeleiden en ondersteunen van leerkrachten/docenten en andere medewerkers binnen de Onderwijsinstelling	
de communicatie met Onderwijsdeelnemers en ouders en met medewerkers van de Onderwijsinstelling	X
monitoring en verantwoording, met name ten behoeve van: (prestatie) metingen van de Onderwijsinstelling, kwaliteitszorg, tevredenheidsonderzoek, effectiviteitsonderzoek van onderwijs(vormen) of de geboden ondersteuning van Onderwijsdeelnemers bij passend onderwijs	X
het voor zover noodzakelijk en wettelijk toegestaan uitwisselen van Persoonsgegevens met Derden, waaronder: <ul data-bbox="228 1664 1169 1962" style="list-style-type: none">• toezichthoudende instanties en zorginstellingen in het kader van de uitvoering van hun (wettelijke) taak;• samenwerkingsverbanden in het kader van passend onderwijs en regionale samenwerkingen;• partijen betrokken bij de invulling van stage- of leer-werkplekken;• het leveren van Persoonsgegevens aan Onderwijsinstellingen in geval van overstappen tussen Onderwijsinstellingen en bij vervolgonderwijs;• het in opdracht van de Onderwijsinstelling leveren van Persoonsgegevens aan een andere partij.	

Doeleinde	Aankruisen indien van toepassing op product of dienst
het geleverd krijgen / in gebruik kunnen nemen van Digitale Onderwijsmiddelen conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier	
het verkrijgen van toegang tot de aangeboden Digitale Onderwijsmiddelen, en externe informatiesystemen, waaronder de identificatie, authenticatie en autorisatie	
de beveiliging, controle en preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik en het voorkomen van inconsistentie en onbetrouwbaarheid in de met behulp van het Digitale Onderwijsmiddel Verwerkte Persoonsgegevens	X
de continuïteit, verbetering, goede werking van het Digitale Onderwijsmiddel in opdracht van de Onderwijsinstelling conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier, waaronder het laten uitvoeren van onderhoud, het maken van een back-up, het aanbrengen van verbeteringen onder andere na geconstateerde fouten of onjuistheden, en het krijgen van ondersteuning	X
het door de Onderwijsinstelling beschikbaar kunnen stellen van (geanonimiseerde of gepseudonimiseerde) Persoonsgegevens voor wetenschappelijk onderzoek of statistische doeleinden ten behoeve van het (optimaliseren van het) leerproces of het beleid van de Onderwijsinstelling, dat wordt uitgevoerd op basis van strikte voorwaarden vergelijkbaar met bestaande gedragscodes op het terrein van onderzoek en statistiek	X
het door de Onderwijsinstelling voor onderzoeks- en analysedoeleinden beschikbaar kunnen stellen van geanonimiseerde Persoonsgegevens om daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren	X
het beschikbaar stellen van Persoonsgegevens voor zover noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan Digitale Onderwijsmiddelen	
het behandelen van geschillen	
financieel beheer	
de uitvoering of toepassing van een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke wettelijke bepaling of regeling	
andere doeleinden ten behoeve van het verzorgen van onderwijs, waaronder het voorbereiden, uitvoeren, evalueren en ondersteunen van het onderwijs(proces) en het begeleiden en volgen van Onderwijsdeelnemers (in hun leerproces), namelijk ...	

F. Categorieën Persoonsgegevens inclusief bewaartermijnen

In onderstaande tabellen staat aangegeven over welke categorieën betrokkenen welke categorieën Persoonsgegevens worden verwerkt. Hierbij is uitgegaan van het meest volledige abonnement van Focus PO. Afhankelijk van de abonnementsvorm kan een aangekruist onderdeel op het betreffende abonnement dan ook niet van toepassing zijn.

Betrokkene: Onderwijsdeelnemer		Aankruisen indien van toepassing op Verwerking(en)
Categorie persoonsgegevens	Specificatie	
Contactgegevens	Voorna(a)m(en)	X
	Voorletter(s)	X
	Achternaam	X
	Geslacht	X
	Woonadres	
	Postcode	
	Woonplaats	
	Telefoonnummer	
	E-mailadres (privé)	
	E-mailadres (school)	
Burgerservicenummer (BSN) of PGN		
Onderwijsdeelnemer-nummer	Een administratienummer dat Onderwijsdeelnemers identificeert	X
ECK-iD		X
Nationaliteit		
Geboortedatum		X
Geboorteplaats		
Financiële gegevens met het oog op het berekenen, vastleggen en innen van gelden en bijdragen	Bankrekeningnummer	
	Facturenadministratie	
Gegevens over gezondheid*	Gegevens die noodzakelijk zijn met het oog op de gezondheid of het welzijn van de Betrokkene of op verzoek van de Onderwijsdeelnemer worden verwerkt, een en ander voor zover noodzakelijk voor het onderwijs	
Godsdienst*	Gegevens betreffende de godsdienst of levensovertuiging van de Betrokkene, voor zover die noodzakelijk zijn voor het onderwijs of op verzoek van de Onderwijsdeelnemer worden verwerkt, een en ander voor zover noodzakelijk voor het onderwijs	

Betrokkene: Onderwijsdeelnemer		Aankruisen indien van toepassing op Verwerking(en)
Categorie persoonsgegevens	Specificatie	
Studievoortgang	Klas / leerjaar / ILT-code	
	Examinering	
	Studievoortgang en/of studietraject	
	Begeleiding Onderwijsdeelnemers, inclusief handelingsplan	
	Aan- en afwezigheidsregistratie	
Onderwijsorganisatie	Gegevens met het oog op de organisatie van het onderwijs (zoals een rooster, leerjaar en groepsindeling) en het verstrekken of ter beschikking stellen van leermiddelen	X
Beeldmateriaal	Foto's en videobeelden (beeldmateriaal) van Betrokkene met of zonder geluid van activiteiten van de Onderwijsinstelling	X
Gebruikersgegevens	Diagnostische gegevens, loggegevens, metadata, anders namelijk: geen.	
	IP-adres	
Andere Persoonsgegevens, namelijk: <i>toetsresultaten</i>	Toetsresultaten: aanbieder, toetsnaam, afnamedatum, leerjaar van afname, toetscore, percentielscore.	X
Andere Persoonsgegevens, namelijk: <i>inschatting leervaardigheid</i>	Inschatting algemene leervaardigheid: ondersteuning, basis, uitdaging.	X
Andere Persoonsgegevens, namelijk: <i>beheersing cruciale leerdoelen</i> .	Cruciale leerdoelen: mate van beheersing, observatiegegevens in notities bij beheersing.	X
Andere Persoonsgegevens, namelijk: <i>overige</i> .	Overige gegevens zoals observatiegegevens en foto's die door medewerkers van de Onderwijsinstelling aan leerlingrapporten worden toegevoegd.	X

* Dit zijn bijzondere Persoonsgegevens die niet verwerkt mogen worden, tenzij is voldaan aan de eisen van de AVG en de UAVG.

Betrokkene: ouder/voogd/verzorger

Er worden geen Persoonsgegevens van deze betrokkene(n) verwerkt.

Betrokkene: medewerker Onderwijsinstelling		
Categorie gegevens	Specificatie	Aankruisen indien van toepassing op Verwerking(en)
Contactgegevens	Voorna(a)m(en)	X
	Voorletter(s)	
	Achternaam	X
	Aanschrijftitel zoals geslacht	
	E-mailadres (school)	X
Onderwijsorganisatie	Rooster	
	Begeleidingsgegevens	
Beeldmateriaal	Foto's en videobeelden (beeldmateriaal) van Betrokkene met of zonder geluid van activiteiten van de Onderwijsinstelling	
Gebruiksgegevens	Diagnostische gegevens, zoals loggegevens, metadata, anders namelijk: geen.	X
	IP-adres	
Andere Persoonsgegevens, namelijk: <i>geen</i>		

Bewaartermijnen van de Persoonsgegevens.

- Alle Persoonsgegevens worden gedurende 2,5 maand bewaard na de beëindiging van een abonnement Focus PO. Onderwijsinstelling dient bij beëindiging van een abonnement, maar in ieder geval binnen 1 maand na beëindiging, bij Verwerker een verzoek tot retournering van de Persoonsgegevens te doen. De Persoonsgegevens worden 2,5 maand na beëindiging van een abonnement vernietigd.
- Van een lopend abonnement worden de Persoonsgegevens bewaard zolang de betrokkenen aan de Onderwijsinstelling verbonden zijn, op grond van de door de Onderwijsinstelling ingevoerde (Persoons)gegevens.
- De Persoonsgegevens van tussentijds uitgeschreven Onderwijsdeelnemers (de zogenaamde 'zij-uitstromers') worden uiterlijk 2 jaar na de uitschrijvingsdatum automatisch vernietigd.
- De Persoonsgegevens van Onderwijsdeelnemers na uitschrijving eind groep 8 (de zogeheten 'eind-uitstromers') worden 2 jaar bewaard en aanvullend daaraan nog 3 jaar geanonimiseerd opgeslagen. Deze 5-jarige bewaartermijn is nodig om een betrouwbaar langjarig gemiddelde van de einduitstroom te kunnen berekenen.
- De verantwoordelijkheid voor de Persoonsgegevens van medewerkers van de Onderwijsinstelling, in casu de toegang tot Focus PO, ligt bij de beheerder(s).

G. Locatie van opslag en Verwerking Persoonsgegevens

Verwerking (zie onderdeel D)	Plaats/Land van opslag en Verwerking van de Persoonsgegevens
Alle Verwerkingen	Binnen de EER

H. Subverwerkers

Onderwijsinstelling geeft Verwerker door ondertekening van de Verwerkersovereenkomst algemene schriftelijke toestemming voor het inschakelen van Subverwerkers. Verwerker maakt ten tijde van het afsluiten van de Verwerkersovereenkomst gebruik van de volgende Subverwerkers:

Get There ICT Business Solutions, Postbus 13, 9350 AA Leek.

Get There bouwt en onderhoudt Focus PO.

Microsoft, Evert van de Beekstraat 354, 1118 CZ Schiphol.

Microsoft faciliteert door middel van de clouddienst MS Azure een internetomgeving waarin de software van Focus PO functioneert, de Persoonsgegevens worden opgeslagen en de Verwerkingen plaatsvinden.

Your Hosting, Ceintuurbaan 28, 8024 AA Zwolle.

Your Hosting faciliteert de toegang tot www.focuspo.net, de URL die naar de software Focus PO leidt.

BIJLAGE 2: BEVEILIGINGSBIJLAGE Focus PO

Focus Onderwijs bv is overeenkomstig de AVG en artikel 7 en 8 van de Model Verwerkersovereenkomst verplicht passende technische en organisatorische maatregelen te nemen ter beveiliging van de Verwerking van Persoonsgegevens, en om die maatregelen aan te tonen. Deze bijlage geeft een beknopte beschrijving en opsomming van die maatregelen.

Voor vragen of opmerkingen over de Beveiligingsbijlage, kunt u terecht bij de algemeen directeur van Focus Onderwijs bv, Dhr. W.C.J. Gijzen, te bereiken via info@focuspo.nl.

Versienummer en versiedatum

Versie: 4.0 (27 augustus 2023)

A. Maatregelen om de Persoonsgegevens te beschermen tegen onopzettelijke of onrechtmatige vernietiging, wijziging, opslag, toegang of openbaarmaking

- Focus PO wordt gehost in de Microsoft Azure omgeving. De beveiliging van dit platform voldoet aan een groot scala van internationale standaarden, waaronder ISO27001. In dit platform kan de performance, de intensiteit van gebruik, datastromen, fouten, stabiliteit etc van de software worden gemonitord.
 - Focus PO wordt gebouwd door Get There Business Solutions. Dit bedrijf is ISO27001 gecertificeerd.
 - Alle uitwisseling van gegevens wordt via SSL/TLS beveiligde verbindingen uitgevoerd, waarbij de encryptie met een 2048-bit sleutel plaatsvindt. Er is een SSL-certificaat actief. Ook in de database zelf worden de gegevens versleuteld opgeslagen.
 - Wachtwoorden van gebruikers worden, met behulp van een HMACSHA256 hash-algoritme, versleuteld opgeslagen.
 - Op alle accounts van Focus PO is tweefactorauthenticatie van toepassing. Een beheerder van een account kan de gewenste frequentie van 2FA instellen.
 - In 'Mijn gegevens' in het beheergedeelte van Focus PO worden de contactpersonen beveiliging van de organisaties getoond: van het bestuur, van een school en van Focus PO.
 - In alle automatische e-mails vanuit Focus PO wordt opgeroepen alert te blijven op (on)bedoelde wijziging, vernietiging of vrijkoming van gegevens en wat te doen als er een vermoeden is dat dit wel het geval zou zijn.
 - De gebruikers van Focus PO data of Focus PO META zien nooit namen van leerlingen.
 - Alle medewerkers van Focus Onderwijs bv die toegang hebben tot het systeembeheer van Focus PO hebben een geheimhoudingsverklaring ondertekend. In deze verklaring is opgenomen dat ze zullen handelen naar de richtlijnen van de AVG. Jaarlijks wordt er aandacht besteed aan beveiliging en AVG-bewustzijn.
 - Medewerkers van Focus Onderwijs bv kunnen, alleen op verzoek van een gebruiker van de school om ondersteuning vraagt, versleutelde leerlingnamen zien.
 - Bij alle e-mails die binnenkomen op helpdesk@focuspo.nl wordt er nagegaan of het verzoek ter ondersteuning het geval zou kunnen zijn van een probleem in de beveiliging.
-

B. Maatregelen om de Persoonsgegevens te beveiligen en continuïteit van de middelen, het netwerk, de server en de applicatie te waarborgen

Hieronder staat de rapportage van de BIV-classificatie, de mate van compliance en de uitleg bij eventuele afwijkingen van de standaarden. Focus Onderwijs bv heeft hiervoor 'Certificeringsschema informatiebeveiliging en privacy ROSA' (te vinden op www.edustandaard.nl) als toetsingskader gebruikt. Hiermee wordt een solide basisniveau van informatiebeveiliging en privacy gecreëerd.

Toetsvorm	Self-assessment (1 mei 2023)
Uitvoerder toets	Wijnand Gijzen, Focus Onderwijs bv, in samenwerking met: Ton Edelijn en Maarten Zeeman, software-engineers Get There ICT bv.
BIV-classificatie	Beschikbaarheid: Midden Herstel van de dienst mag niet langer dan 24 uur bedragen. Integriteit: Midden Bedrijfsproces tolereert zeer beperkt aantal fouten, gegevens zijn volledig, juist en actueel, maximaal toegestaan dataverlies na herstel: 24 uur. Vertrouwelijkheid: Midden Alleen toegankelijk voor direct betrokkenen binnen de organisatie op basis van functie of rol.
Algemene opmerking	Focus PO is een software-tool die zich geleidelijk uitbreidt. Het bouwproces is op dit moment gaande.

Categorie	Maatregelen	Compliance	Uitleg
Beschikbaarheid	Ontwerp	Voldaan	
	Capaciteit beheer	Voldaan	
	Onderhoud	Voldaan	
	Testen	Alternatieve maatregel	Het testen gebeurt al tijdens de bouw zelf en in een testomgeving. De regressie en load-tests vinden eens per maand plaats. Er wordt thans gewerkt aan een volledig geautomatiseerde regressietest.
	Monitoring	Voldaan	
	Herstel	Voldaan	

Categorie	Maatregelen	Compliance Voldaan/ Niet voldaan/ Alternatieve maatregel	Uitleg
Integriteit	Herleidbaarheid (gebruikers)	Alternatieve maatregel	De herleidbaarheid is passend bij de functie van de software. De herleidbaarheid wordt nog verder uitgebreid.
	Back-up	Voldaan	
	Application controls	Voldaan	
	Onweerlegbaarheid	Niet voldaan	Er wordt gelogd en alles is traceerbaar. Nog niet alle gegevens in de logs zijn toegankelijk gemaakt voor de gebruikers. Alle gewenste log-informatie is wel opvraagbaar. Er komt geleidelijk meer log-informatie beschikbaar.
	Herleidbaarheid (technisch beheer)	Voldaan	
	Controle integriteit	Voldaan	
	Onweerlegbaarheid	Voldaan	
Vertrouwelijkheid	Levenscyclus gegevens	Niet voldaan	Er zijn regels voor het bewaren van data gekoppeld aan de abonnementssoort. Op verzoek kan alles worden verwijderd of geëxporteerd. Er wordt gewerkt aan een archief-functie waarin gebruikers zelf data kunnen verwijderen of exporteren.
	Logische toegang	Voldaan	
	Fysieke toegang	Voldaan	
	Netwerktogang	Voldaan	
	Scheiding omgevingen	Voldaan	
	Transport en fysieke opslag	Voldaan	
	Logging	Niet voldaan	Toegang tot de applicatie wordt gelogd (frequentie en aantal mislukte logins). De logging is alleen toegankelijk voor bevoegde personen. Het lezen van persoonsgegevens wordt niet gelogd en ook de toegang tot de logging wordt niet gelogd. Er wordt onderzocht wat de technische en praktische impact van deze eis is.
	Omgaan met kwetsbaarheden	Voldaan	

C. Afspraken over het informeren over beveiligingsincidenten en/of Datalekken

In geval van een (vermoeden van) beveiligingsincident en/of Datalek, kan een medewerker van een school of bestuur contact opnemen met een apart e-mailadres: beveiliging@focuspo.nl of bellen naar het nummer dat bij 'Mijn gegevens' in het beheergedeelte van een account Focus PO is opgenomen.

Focus Onderwijs bv zal bij het ontvangen van een melding van een Datalek of het zelf ontdekken ervan, indien redelijkerwijs beschikbaar en binnen 48 uur, de volgende gegevens aan de Onderwijsinstelling verschaffen:

1. hoe het Datalek is ontstaan en op welk tijdstip;
2. wat de aard en omvang van het Datalek is;
3. welke persoonsgegevens bij het Datalek zijn betrokken;
4. welke gevolgen het Datalek heeft;
5. welke maatregelen er worden genomen om de schade te herstellen en/of verdere gevolgen te beperken;
6. welke maatregelen er worden genomen om toekomstige Datalekken te voorkomen.

Een Datalek dient te allen tijde door de Onderwijsinstelling zelf te worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

In Mijn Gegevens in het beheergedeelte van elk account staan de contactpersonen beveiliging van elke organisatie vermeld: bestuur, school en Focus PO. Van elk van deze personen is de naam, een telefoonnummer en een e-mailadres opgeslagen.

Focus PO checkt op meerdere manieren of de contactpersonen beveiliging nog steeds dezelfde zijn. Scholen en besturen blijven zelf verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de juiste contactgegevens en dienen Focus PO te informeren over eventuele wijzigingen via info@focuspo.nl of dit zelf te wijzigen in 'Mijn gegevens'.

BIJLAGE 3: WIJZIGINGENBIJLAGE FOCUS PO

Verplichte beschrijving van de noodzakelijke afwijkingen van de model verwerkersovereenkomst

Versienummer en versiedatum

Versienummer 4.0 (27 augustus 2023)

Overzicht van afwijkingen, zoals bedoeld in artikel 14, lid 2 van de model verwerkersovereenkomst, en de motivering daarvan.

Partijen zijn de volgende wijzigingen overeengekomen:

1. Beschrijving noodzakelijke afwijkingen Model Verwerkersovereenkomst

Betreft artikel	Artikel 2: Onderwerp en opdracht Verwerkersovereenkomst, lid 1
Wijziging of aanvulling?	Wijziging
Huidige tekst artikel	Deze Verwerkersovereenkomst is van toepassing op de Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst.
Nieuwe tekst artikel (wijzigingen en aanvullingen in blauw)	Deze Verwerkersovereenkomst is van toepassing op de Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst. De Verwerkersovereenkomst geldt zowel voor de Onderwijsinstelling zelf als voor alle scholen die onder de Onderwijsinstelling vallen en waaraan de dienst Focus PO op basis van de Onderliggende Overeenkomst wordt, of in de toekomst zal worden, geleverd.
Reden van wijziging of aanvulling (noodzaak en motivering)	Deze aanvulling is opgenomen om de Onderwijsinstelling, de scholen die daaronder vallen en de Verwerker op adequate en praktische wijze afspraken te kunnen laten maken omtrent de verwerking van persoonsgegevens.

2. Beschrijving noodzakelijke afwijkingen Model Verwerkersovereenkomst

Betreft artikel	Artikel 2: Onderwerp en opdracht Verwerkersovereenkomst, lid 6
Wijziging of aanvulling?	Aanvulling
Huidige tekst artikel	Artikel 2 wordt aangevuld met een lid 6.
Nieuwe tekst artikel (wijzigingen en aanvullingen in blauw)	<p>6. De verwerking van persoonsgegevens door de Verwerker, die aan Verwerker verstrekt zijn door een leverancier van een Digitaal Onderwijsmiddel in opdracht van de Onderwijsinstelling, is uitsluitend toegestaan en mogelijk indien:</p> <ul style="list-style-type: none">a) de Onderwijsinstelling met de betreffende leverancier van een Digitaal Onderwijsmiddel een verwerkersovereenkomst heeft gesloten waarin de verwerking van persoonsgegevens en specifiek de betreffende verstrekking aan Verwerker, adequaat is geregeld; en,b) Verwerker met de betreffende leverancier van een Digitaal Onderwijsmiddel een vigerende overeenkomst heeft voor de betreffende verwerking en/of dienstverlening; en,c) de Onderwijsinstelling een actieve handeling verricht om data, waaronder Persoonsgegevens, te exporten en/of importeren (door middel van een token dan wel handmatig) van en/of naar een Digitaal Onderwijsmiddel van de betreffende leverancier van en/of naar Verwerker.
Reden van wijziging of aanvulling (noodzaak en motivering)	Deze aanvulling is opgenomen om alle betrokken partijen, zijnde de Onderwijsinstelling, de Verwerker en de leverancier van een Digitaal Onderwijsmiddel, waarborgen te bieden voor een adequate verwerking van persoonsgegevens.

3. Beschrijving noodzakelijke afwijkingen Model Verwerkersovereenkomst

Betreft artikel	Artikel 5: Gebruik Persoonsgegevens, lid 1
Wijziging of aanvulling?	Aanvulling
Huidige tekst artikel	<ol style="list-style-type: none">1. Verwerker verplicht zich om de van de Onderwijsinstelling verkregen Persoonsgegevens niet voor andere doeleinden of op andere wijze te gebruiken dan voor het doel waarvoor de gegevens zijn verstrekt of aan hem bekend zijn geworden. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van de Onderwijsinstelling en op basis van de Instructies van de Onderwijsinstelling. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden of doeleinden van derden, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling Verwerker tot Verwerking, zoals doorlevering aan een derde, verplicht. In dat geval stelt Verwerker de Onderwijsinstelling voorafgaand aan de Verwerking op basis van dat wettelijke voorschrift in kennis, tenzij de betreffende wetgeving een dergelijke kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
Nieuwe tekst artikel (wijzigingen en aanvullingen in blauw)	<ol style="list-style-type: none">1. Verwerker verplicht zich om de van de Onderwijsinstelling verkregen Persoonsgegevens niet voor andere doeleinden of op andere wijze te gebruiken dan voor het doel waarvoor de gegevens zijn verstrekt of aan hem bekend zijn geworden. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van de Onderwijsinstelling en op basis van de Instructies van de Onderwijsinstelling. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden of doeleinden van derden, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling Verwerker tot Verwerking, zoals doorlevering aan een derde, verplicht. In dat geval stelt Verwerker de Onderwijsinstelling voorafgaand aan de Verwerking op basis van dat wettelijke voorschrift in kennis, tenzij de betreffende wetgeving een dergelijke kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt. Verwerker is tevens gerechtigd om Persoonsgegevens te anonimiseren en vervolgens te gebruiken voor eigen kwaliteits- en onderzoeksdoeleinden dan wel aan derden te verstrekken voor het doen van historisch, wetenschappelijk of statistisch onderzoek.
Reden van wijziging of aanvulling (noodzaak en motivering)	Het artikel is aangevuld met het gebruik door Verwerker of derden van geanonimiseerde Persoonsgegevens. Deze gegevens zijn noodzakelijk om de kwaliteit van de te leveren dienst te bewaken en te vergroten.

4. Beschrijving noodzakelijke afwijkingen Model Verwerkersovereenkomst

Betreft artikel	Artikel 14: Tegenstrijdigheid en wijziging Verwerkersovereenkomst, lid 4
Wijziging of aanvulling?	Aanvulling
Huidige tekst artikel	4. Wijzigingen in de artikelen van de Verwerkersovereenkomst na het afsluiten van de Verwerkersovereenkomst kunnen uitsluitend in gezamenlijkheid en schriftelijk tussen Partijen worden overeengekomen.
Nieuwe tekst artikel (wijzigingen en aanvullingen in blauw)	<p>4. Wijzigingen in de artikelen van de Verwerkersovereenkomst na het afsluiten van de Verwerkersovereenkomst kunnen uitsluitend in gezamenlijkheid en schriftelijk tussen Partijen worden overeengekomen.</p> <p>Wijzigingen in de inhoud van de bijlagen bij deze Verwerkersovereenkomst kunnen plaatsvinden middels een schriftelijke kennisgeving van Verwerker aan de Onderwijsinstelling met inachtneming van een kennisgevingsperiode van 30 dagen, waarna de wijzigingen, behoudens schriftelijk bezwaar van de laatste, zullen intreden.</p> <p>Wijzigingen in de inhoud van de bijlagen bij zullen alleen plaatsvinden binnen de verwerkingsdoeleinden waarvoor de Persoonsgegevens door de Onderwijsinstelling zijn verstrekt en betreffen niet de verwerkingsdoeleinden zelf.</p>
Reden van wijziging of aanvulling (noodzaak en motivering)	Nu de software en de eisen omtrent beveiliging voortdurend in ontwikkeling zijn, is om praktische redenen dit artikel aangevuld met een regeling waarbij de bijlagen kunnen worden gewijzigd middels kennisgeving hiervan met de mogelijkheid tot bezwaar voor de Onderwijsinstelling. De verwerkingsdoeleinden zelf zullen niet door Verwerker worden gewijzigd. Wijzigingen zullen binnen de reikwijdte van de verwerkingsdoeleinden plaatsvinden.